

Nye prognostiske markører for føflekkreft

Analyse av mitosemarkøren fosfohistone H3, registrering av nekroser, og analyse av proteinet nestin kan gi bedre prognostisk informasjon.

Føflekkreft er den alvorligste formen for hudkreft. De fleste som får behandling i tidlig stadium blir friske, men behandlingsmulighetene ved avansert sykdom er begrenset. Føflekkreft er årsak til nærmere 350 dødsfall per år.

– Av kjente markører har vi: tykkelsen på svulsten som den viktigste prognostiske faktoren ved lokalisert sykdom, mikroskopisk sårdanning i svulstens overflate og høyt antall celledelinger – mitoser – som er assosiert med dårlig prognose. Vi trenger flere og bedre markører, sier Rita Grude Ladstein.

Hun har undersøkt den prognostiske verdien av ulike markører i en serie av føflekkreft i perioden 1991–2008, til sammen over 450 pasienter: blant annet fosfohistone H3 (PHH3) som er markør for mitose, uttrykk av proteinet *nestin*, og histologisk vevsdød – nekrose.

– Antall PHH3-positive celler var korrelert med overlevelse, og en bedre prognostisk markør enn ordinær mitosetelling. Mitosene

trer tydeligere frem ved farging av PHH3. Bestemmelse av PHH3 var også raskere enn standard mitosetelling, sier Ladstein. – Funn av nekrose var assosiert med redusert overlevelse. I svulster tykkere enn 4 mm var nekrose en sterkere prognostisk markør enn sårdanning og antall mitoser. Registrering av nekrose bør være en del av rutinen når disse svulstene vurderes.

Uttrykk av *nestin* i kreftcellene var assosiert med høy celledelingsaktivitet, nekrose og dårlig prognose. Nestin finnes også i stamceller og umodne celler – disse cellene kan ha likhetstrekk med kreftceller. Vi trenger å vite mer om hva nestin har å si for utvikling av føflekkreft, og det er interessant å undersøke om nestin kan være et mål for behandling mot føflekkreft, sier hun.

Anne Forus

anneforus@hotmail.com

Tidsskriftet

Rita Grude
Ladstein. Foto
Anne Sidsel
Herdlevær

Disputas

Rita Grude Ladstein disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 1.2. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Prognostic markers in cutaneous melanoma with emphasis on proliferation and tumor necrosis*.

Mat fra havet mot tarmbetennelse

Ulcerøs kolitt er en kronisk betennelsestilstand i tykktarmen kjennetegnet av gjentatte episoder med blodig diaré. Diettendring med tilskudd av marine produkter kan tenkes å redusere denne tarmbetennelsen.

Sykdommen rammer hyppigst unge voksne i alderen 15–30 år. Arv, forstyrrelser i immunsystemet, tarmbakterieflora og miljøfaktorer synes viktige for sykdomsutviklingen.

I sin avhandling har stipendiat og spesialist i indremedisin og fordøyelsessykdommer, Tore Grimstad, vist at dietttilskudd med utvalgte marine ernæringsprodukter og en modifisert fettsyre kan redusere symptomer på kronisk tykktarmsbetennelse, i tillegg til å redusere nivået av markører for betennelse og oksidativt stress, som oppstår når det er en overvekt av oksidanter i forhold til antioksidanter.

– Vi undersøkte effekten av diett med laksefilet gitt til pasienter med ulcerøs kolitt og påviste redusert grad av betennelse, i tillegg til økte nivåer av omega-3-fettsyrene EPA og DHA både i blod og i tykktarmsslimhinne, forteller Grimstad.

I tre studier med eksperimentell ulcerøs kolitt hos rotter testet Grimstad og medarbeidere ulike dietter tilsatt fiskeolje, fiske-

peptider, krillolje og tetradecylthioeddiksyre (TTA).

– Fiskepeptider reduserte tarmbetennelsen og nivået av en betennelsessubstans i forhold til fiskeolje, og kombinasjonen av fiskeolje og fiskepeptider økte nivåene av et betennelsesdempende produkt fra omega-3-fettsyrer. Krillolje beskyttet tarmen mot skrumpning, som er et vanlig fenomen ved betennelse, og reduserte dessuten nivået av oksidativt stress. Tetradecylthioeddiksyre dempet produksjonen av utvalgte betennelsessubstanser, sier Grimstad.

Avhandlingen indikerer at flere matprodukter fra havet har betennelsesdempende effekt og antioksidanteffekt. Resultatene kan gi grunnlag for nye behandlingsforsøk med marine dietttilskudd hos pasienter med ulcerøs kolitt.

Tone Bergset

tone.bergset@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Tore Grimstad.
Foto Fredrik
Feyling

Disputas

Tore Grimstad disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 1.3. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Anti-inflammatory effects of marine nutritional products in the treatment of ulcerative colitis*.